

Till Skolverket
remiss.arnesbetyg@skolverket.se
Skolverkets diarienummer 2023:1355

Remiss avseende förslag till föreskrifter med anledning av införandet av ämnesbetyg i gymnasieskolan, anpassade gymnasieskolan samt inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå och som anpassad utbildning på gymnasial nivå

Djurbranschens Yrkesnämnd, DYN, representerar arbetslivet samt intresseorganisationer och är ett samarbetsorgan för att främja utbildning och rekrytering inom djurbranschen utöver lantbruksdjur och häst. DYN företräder medlemsorganisationer inom djursjukvård, zoofackhandel, djurparker, försäkringsbolag, avel och uppfödare, utbildningsorganisationer, djurskydd och djurhem, se djuryn.se. DYN:s verksamhetsområden sysselsätter ca 21.000 yrkesverksamma i Sverige, i 5.400 företag som omsätter ungefär 27 miljarder SEK. Branschen har behov av yrkesverksamma med utbildning från såväl gymnasial, eftergymnasial som högskolenivå, vilka även besitter praktisk/ reell kompetens vad gäller handhavande av djur.

Djurbranschens Yrkesnämnd besvarar "denna ämnesbetygsremiss nr. 3" utifrån branschens bedömning av konsekvenser för Naturbruksprogrammets inriktning Djurvård. DYN lämnade synpunkter på Skolverkets förslag till ämnesplaner i remissomgång 2 (mars 2023), vilka vi ännu inte har sett resultatet av inför remiss 3. Yrkesnämnden har därför svårt att uttala sig om hur väl Skolverkets planerade ämnesplaner inom yrkesämnen täcker upp så att utbildningarna formas så att eleverna har möjlighet att bli anställningsbara.

Synpunkter som Djurbranschens yrkesnämnd önskar lyfta:

1. DYN uppskattar stort att Skolverket löpande har **samråd** med bl.a. branschföreträdare vid utvecklandet av gymnasieskolan,
2. Vi ser som värdefullt att Skolverket arbetar för att **anpassa utbildningarnas ämnesplaner efter branschernas behov**, där en ständig utveckling pågår. Utbildningarna måste anpassas efter förändringar i lagstiftning, regelverk, teknikutveckling, m.m. Skolverket bör ha beredskap att snabbt kunna utveckla nya ämnen etc. för att kunna tillmötesgå behov som uppstår. Se även punkter nedan.
3. DYN vill lyfta behovet av att Skolverket för en nära och kontinuerlig **dialog med Jordbruksverket** rörande skrivningar i ämnesplaner så att nuvarande och kommande förordningstexter inte krockar med svensk lagstiftning, och inte heller med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen. Det rör bl.a. ämnena Djur för forskningsändamål, Djur i zoohandel, Djurvård inom djurens hälso- och sjukvård, Hundkunskap, Kattkunskap, Sällskapsdjur.

4. Skolverket skriver att man har fört en löpande dialog med Universitets- och högskolerådet (UHR) rörande **kraven för grundläggande och särskild behörighet** till högre utbildning. Vi förutsätter att en fortsatt motsvarandebedömning i Biologi 2 och Naturkunskap 2 kan garanteras inom Naturbruksprogrammet, där en stor andel av eleverna inom inriktning Djurvård inom några år efter examen väljer att läsa vidare vid universitet och högskolor.
5. Skolverket nämner att man med UHR har diskuterat **systemet med meritpoäng**. DYN har sedan tidigare framfört att nuvarande system är diskriminerande för elever inom t.ex. naturbruksprogrammet. Moderna språk ger meritpoäng för veterinärutbildning, vilket inte fördjupning inom djurens hälso- och sjukvård gör, vilket vore mer logiskt. Vi anser att systemet med meritpoäng snarast bör tas bort.
6. Vi ser med tillfredsställelse att två **nya ämnen** inom DYN:s områden har skapats: **Guidning i naturmiljöer** (100 poäng) respektive **Pälsvård och hundfrisering** (100 + 100 poäng).
7. Angående **Pälsvård och hundfrisering** bör förtydligas gällande **tandvård** att det som ska behandlas behöver skötas av behörig djurhälsovårdspersonal. Däremot är det bra om hundfrisörer har kunskap om munhälsa och enklare tandvård – så att de vet när de ska rekommendera djurägare att ta kontakt med klinik.
8. DYN påtalade i remiss 2 behov av tydligt ämnesinnehåll om **Djurvälfärd, etologi och berikning**, inte minst mot bakgrund av gällande djurskyddslagstiftning. Behov av ämnesinnehållet finns för flera yrkesutgångar inom inriktning Djurvård, som djurvårdare inom zoofackhandel, forskningsdjur, djurpark respektive hund.
9. **Träning av djur** är ett viktigt område som hittills har täckts in via specialiseringskurser, vilka nu ska tas bort. Fortsatt behov av ämnesinnehållet finns inom yrkesutgångar mot forskningsdjur, hund samt djurpark.
10. **Akvaristik** är ett betydande område för zoofackhandel och djurparker. Ämnet behöver innehålla kunskap om akvatiska miljöer, i både söt- och saltvatten. Se fylligt yttrande som skickas in från Spånga gymnasium.
11. Hundbranschen är expansiv och bred. Vi ser behov av fler yrkesspecialiseringar i slutet av gymnasieutbildningen, t.ex. att arbeta som hundförare, hundinstruktör eller ta hand om andras hundar. DYN föreslår att ytterligare ett ämne inrättas, **Arbete med hund**, med möjlighet till kommande specialiseringar. Förslag till innehåll vidarebefordrades från DYN:s referensgrupp "Hund" vid remissomgång 2.
12. Enligt utredningen SOU 2022:58, Bättre förutsättningar inom djurens hälso- och sjukvård, föreslås **djurvårdare inom djurens hälso- och sjukvård** bli en reglerad yrkesgrupp som tillhör djurhälso- och sjukvårdspersonal och då arbeta under eget ansvar. Detta ställer ökade krav på kvalitetssäkring av utbildningen till djurvårdare inom djurens hälso- och sjukvård. DYN har, via Skolverkets försöksverksamhet, medverkat i utvecklandet av ett prov för yrkesbevis. Detta är branschens förslag för att kvalitetssäkra att eleverna har tillräckliga kunskaper för att vara anställningsbara inom djursjukvården. Godkända elever kan då, i nära anslutning till sin examen från gymnasieskolan, erhålla godkännande från Jordbruksverket för att bli "godkänd djurvårdare" och snabbt finnas tillgänglig för branschen.

Förslag till föreskrifter som rör behörighet för lärare

13. Vi föreslår att Skolverket gör en översyn av förslaget till skrivning till föreskrift för behörighet för lärare för det nya ämnet **Pälsvård och hundfrisering**. I nuläget kan skrivningen uppfattas som lite otydlig och därmed att någon med enklare kunskap om pälsvård kan få behörighet. Jämför med skrivningen för ämnet Frisör – teknik.
14. DYN har i remissvar 2 nämnt behovet av lärarkompetens inom ämnet **Djurvård inom djurens hälso- och sjukvård**. Fördjupad undervisning, motsvarande ämnets nivå 2 och 3 i gymnasieskolan, styrs av lagkrav. DYN ser som krav att undervisande personal på dessa nivåer ska vara legitimerade inom yrket (veterinär, djursjukskötare). Nivå 1 i ämnets läses gemensamt av alla elever inom inriktning Djurvård och bör innehålla viktiga grunder. Nivå 1 är av mer generell karaktär och här kan vara tillfyllest med en mer generell lärarkompetens.

Avslutningsvis vill vi åter igen påtala att **uppdelningen i högskoleförberedande program respektive yrkesprogram i gymnasieskolan är förkastlig** och för tankarna fel för ungdomar och föräldrar, vilket inte gynnar någon, inte minst branscherna. Detta gäller t.ex. för naturbruksprogrammet som är ett "både och" program, där ungdomar kan gå ut i arbete direkt, liksom att fortsätta att studera, bl.a. för att bli skickliga veterinärer, djursjukskötare, etologer och lärare, vilka branschen har stort behov av.

För Djurbranschens Yrkesnämnd

Ulf Uddman, ordförande

Ulf.uddman@skk.se

Tel. 070 752 3630